

# במדינה

## העם

### אין אפס

**אין "גנב" רבין**  
**את ההצגה של**  
**"האפי 15" מפרס**

הטכס כולו תוכנן תחילה בסודיות מוחלטת.

שלושת מטוסי הקרב מדגם F-15, הן ראשונים. שעמדה לקבל ישראל מארצות הברית, היו אמורים להגיע בחשאי לישראל ביום השישי האחרון, לנחות בשדה העופה צבאי אי-שם, מול קבוצת מוזמנים קטנה, שהושבעה מראש לשמור את כל שיראו עיניה בסוד.

למרות שהעיתונות הבינלאומית היתה גדושה בדיעות על תחילת משלוח מטוסי האפי 15 לישראל, החליט שר הביטחון, שר לא כהרגלו, לא לעשות רעש מהענין, להניח למטוסים לנחות בשקט ללא כותרות או מצלמות.

היתה לפרס סיבה טובה להורות על כך, באיזה שהוא מקום חל שיבוש בלוח המומנים, והגעת המטוסים נפלה בדיוק בעת שהותו בארצות-הברית. אם שימעון פרס לא יכול להיות נוכח בטכס ולזכות בפרס הכרוך בו, זוהי סיבה טובה בהחלט להטיל איפול על הטכס כולו.

**רבין קיבל החלטה.** אלא שברגע האחרון נודע הדבר ליועציו של ראש הממשלה, יצחק רבין. אלה, ובראשם יועצי העיתונות של ראש הממשלה, דן פתיר, פעלו במרץ כדי לבטל את גירות הפרסום שהותיר אחריו שר הביטחון לרמטכ"ל. כך אירע, שברגע האחרון הוזמנו לאירוע המרגש גם עיתונאים שאינם כתבים צבאיים, עיתונאים זרים, ואפילו, רחמנא ליצלן, צלמים וצוותי-טלוויזיה.

רבין מצידו היו סיבות טובות לבטל את ההוראות שהשאיר פרס אחריו: הוא אמר היה להשתתף בטכס הראוותני. מבלי הן צורך להתחלק בהילת הכבוד והפירסום עם שימעון פרס.

אולם אפילו ראש-משלה אינו יכול לי בטל במחיידי אחת את פקודתו של שר הביטחון. גם אחרי שהסתיים הטכס, לי עיתונאים הותר לרשום רשימות ולצלמים לצלם צילומים — בעיקר כאלה שיצחק רבין מופיע במרכזם — עדיין סירבה הן צנזורה להתיר את הדיווח על הטכס.

וכך בערב שבת, עדיין יכלו אזרחי ישראל לקבל דיווחים על בוא המטוסים, "שישינו את פני המדינה וצה"ל" כדברי הרמטכ"ל, רק ממקורות-חוץ. רק למחרת היום, בהשפעת עצותיו של דן פתיר, הפעיל רבין את מלוא סמכויותיו כראש ממשלה וקיבל סוף סוף החלטה חשובה: פירסום הטכס ונוכחותו בו.

## כנסת

### אותם זה מצחק

**תרגיל פיננסי של**

**שוקמית אזוני הפך**

**את הכנסת לקירקם**

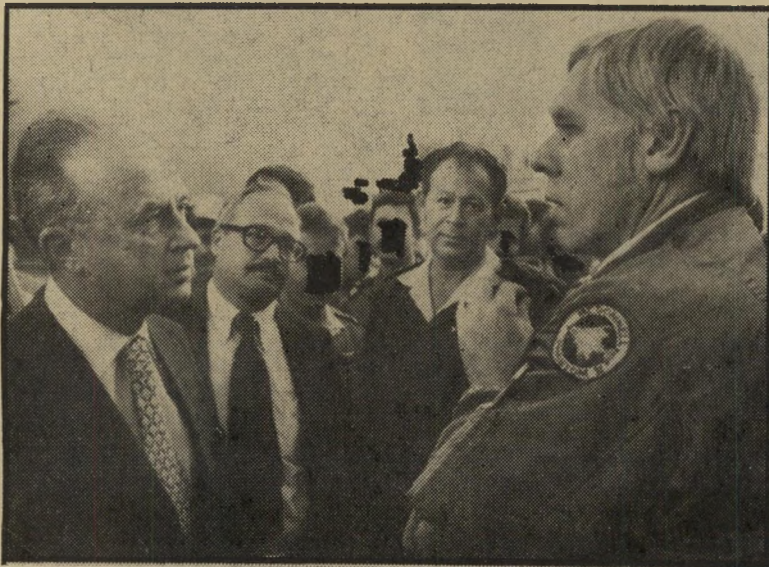
מה שהתרחש בחלם, על פי אגדות הדיקרים, הוא כאין וכאפס לעומת מה שמתחולל בכנסת ישראל. אפילו פליטונאי התכוננת הטלוויזיונית נקיור-ראש, לא יכלו להצמיא סאטירה כה נוקבת על בית-המחוקקים הישראלי וחבריו, כפי שנבחרו הציגו אותה בעצמם.

אם ציפה רבין לתגובה נרגשת משימעון פרס על שגנב ממנו את ההצגה של נחיתת הכוכבה של מטוסי האפי 15, באה התגובה המוחצת מכיוון בלתי צפוי, משם לא ציפה תה לכאורה כל כנסה — מצויה של ח"כ שולמית אזוני, האתאיסטית המושבעת, הן לחמת גנדי לן כפי-הידנית.

היתה זו דווקא אזוני שנתנה את ליבה לכך, שטכס קבלת פני מטוסי-הקרב התי ערב בטכס קבלת פנייה-השבט המלכה וגרם, איז לאותו אסון נורא, לחילול שבת. רק כישרון פילפולי מהסוג הזה בו ניחנה שור למת אזוני יכול היה להסביר מדוע פנעה עובדה זו בציפור נפש. המדינה שבויה בדי אנושי הכפייה הדתית, טענה אזוני. לא ייתכן שכל העם יהיו חייבים להיגזר כרצונם כשהו נוח להם, אך לחוות בחילול שבת רשמי, בו נוטל חלק גם ראש-הממשלה, כשהו נוח לשותפי



רבין מציין אל תא-הטייס של האפי-15 שר הביטחון אטר



רבין והרמטכ"ל עם טייפו האמריקאי של האפי-15 וראש-הממשלה התיר

הדיקרים בקואליציה. בתור התחלמות של רגע היה זה רעיון לא רע. אלא שאלוני עצמה לא התייחסה לדבריה כאל בדיחה. גם לא הדתיים.

**הצגה עזובה.** וכך, מכל הנושאים והמשברים שהמדינה שקועה בהם עד זוואר, נולדה בינלילה חזית רחבה שר מטרתה להטיל את ממשלת רבין על רקע חילול-השבת הממלכתי בבסיס חילי-האוויר, היו ודאי הרבה חברייכנסת שאותם זה הצחק. אבל מול הצגה עלובה זו, שעל בימתה קפצו כל רודפי הפירסומת למיני הם, יכלו אזרחי המדינה רק לבכות.

כי בישראל אסור לספר בדיחות. בדיחות יכולות להפוך למציאות, ואפילו להפיל ממשלות.

## הממשלה

### הלווייה במקום התונה

**אנשיו של קארטר**

**התחמקו משמעון פרס**

**כמו מפני מגיפה**

לבוש בגדי תחן יצא שר הביטחון שמ" עון פרס לארצות-הברית, נכון לפגישה עם הכלה ומישפחתה — המימשל החדש, הולך ומקום עכשיו על-ידי הנשיא הן ניבחר של ארצות-הברית, גימי קארטר, יועציו של פרס תכננו עבור את הן מסע הנוכחי לארצות-הברית כפתיחה רשית מית של המירון בינו לבין יצחק רבין לתואר המועמד לראשות-הממשלה של חיפלת העבודה. פרס קיווה שהוא יהיה הנציג הישראלי הרשמי הראשון שיתקבל על ידי קארטר, עוד לפני שזה ייכנס רשמית לתפקידו בבית-הלבן.

**לא רוצים לעזור.** פרס התקבל אמ" גם בכבוד מלכים, לפחות כאילו היה כבר ראש-משלה האב של ישראל. הוא זכה בשבחים בלתי רגילים שהורעפו עליו בפומבי. הגדירו אותו כאיש "בישרוני, נמי

היו בכל חלקי ארץ-ישראל. לשיקולים דמוגרפיים של נוכחות או התיישבות יהודית או ערבית לא יהיה מישקל משמעותי במו"מ על הסדריה-שלום והתווית גבולות השלום.

משתתפי מסיבת-העיתונות התרשמו כי כוונתו של אריק היא לצילום המצב הן קיים, כך שהתנחלויות היהודיות ימישכו להתקיים תחת ריבונות ערבית, כשם ש ערביי ישראל חיים במדינת-ישראל.

החלשה העיקרית בתוכניתו של אריק שרון טמונה בדברים שאינם נאמרים בה.

אין בה שום התייחסות לגבולות המדינה, ונראה כי בעניין מרכזי זה מוסיף גם אריק ללכת בעקבות תביעתה של גולדה מאיר ש,לא לשרטט מפות" אולם יהיה קשה לכל אדם רציני — ערבי ויש-ראלי — לקבוע את יחסו לתוכנית, בהי-עדר מפה כזאת.

בנקודה אחת חלה, כנראה, תווה מכ-רעת בעמדתו של אריק שרון — אם כי הדבר לא נאמר בכתב, אלא בעליפה של בד. הוא דיבר על מדינה פלסטינית שתכיל לול שטחים בגדה המערבית — בניגוד גמור לדבריו בעבר, כאשר דיבר על מדינה פלסטינית ממזרח לירדן בלבד. בקווים כלליים שירטט אריק בעליפה תמור נה של מדינה פלסטינית משני עברי הן ירדן, בתנאי שהגדה המערבית של הירדן תהיה בשליטה ביטחונית ישראלית. את הירדן הגדיר כגבול-הביטחון של ישראל.

הוא שלל לחלוטין את קיומה של מדינה פלסטינית נפרדת, בין ישראל לבין ירדן. הצרה היא שתוכנית כזאת אינה נבדלת עקרונות מדבריו הסתומים של ייגאל ידן ("מדינה יהודית דמוקרטית"). מתוכנית אלון ומן התוכנית המשוערת של יצחק רבין, מי שאינו מסכים למדינה פלסטינית עצמאית בגדה וברצועה, נבפרד מירדן, אין לו מה לדבר עם אשף — גם אם הוא מוכן לדבר עימו, אם ירדן תצורף כסופו של דבר למדינה הפלסטינית או לאו — זהו נושא הנוגע לפלסטינים ולירדנים בלבד, ואינו מעניינו של שום פוליטיקאי ישראלי.

הדיבור על "גבול הביטחון" שעל הירדן הוא סתמי מדי, כי הוא בא לחפות על מגמות שונות מדי. יש הרואים בכך הסו וואה לסיפוח הגדה הדיפאקטו.

## להגיד "כן"

### לסאודת

ריגלה נקודות סתומות אלה, ניתן לפסול את גישתו החדשה של אריק רק כשינוי האדרת, שבה מתחבאת אותה הגברת. בעיני הסבורים כן, אכן אריק אלא סיפוחיטט יותר מודרני, המסוגל לעטוף את הממנות הישנות של הליכוד בהגדרות התואמות יותר את הקצה-הרוחות בארץ ובעולם.

אך ייתכן מאד שהגדרה כזאת אינה צור דת, וכי אריק שרון נמצא, באמת ובר-תמים בדרך לגיבוש גישה חדשה, המ אפשרת קונסנזוס לאומי בדרך אל השלום. תיקונו זו מתחזקת לאור תגובתו על דברי-השלום של הנשיא אנוואר אל-סאדאת — תגובה הורה לגישת תנועת-השלום הן ישראלית.

טוען אריק: אם סאדאת באמת מתכוון למה שהוא אומר, הרי "יש לקבל בחיוב את גישתו, ולא לדקדק בפרטים, בשלב אם סאדאת אינו מתכוון למה שהוא אומר, אלא מדבר בשתי שפות — גם אז יש ללכת באותה דרך, ביגלל שלוש סיבות:

● להגיע להידברות ישירה עימו, כדי להכריח אותו להגיד דברים מפורשים ולחשוף את הכפילות שבדבריו.

● להכריח את סאדאת ללכת בדרך הן חיובית של דבריו, אפילו אם לא התכוון לכך ברצינות.

● לנצל את החלק החיובי של דברי סאדאת, אף בניגוד לרצונו ולכוונתו שלו, כדי להשפיע על המוני העמים הערביים ול-הביאם להשלמה עם קיומה של ישראל.

גישה נבונה זו מעידה על האינטואיציה הפראגמטית של אריק שרון גם בשטח המדיני, והיא מחזקת את הדעה שהוא עבר מרחק לא בדרך לגישה של שלום. חשוב כי בניגוד לידן ושות', מבין אריק שרון כי במרום מדיניות-הבחירות יעמדו ענייני השלום — ועל כן הקדיש את הופת עתו הפרוגראמטית הראשונה לנושא זה. "גישתו החדשה" של אריק שרון עדיין סתומה מדי, מכדי לאפשר הענקת תווית חדשה לבעליה. אך היא מהווה צעד גדול קדימה בהתבגרותו המדינית של אריק שרון, וייתכן שהיא פותחת לפניו אופקים חדשים.